

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο : Κ
 Ημερομηνία: Κυριακή, 08-03-2009
 Σελίδα: 52,53,54,55 (1 από 4)
 Μέγεθος: 2014 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 139110
 Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000
 Λέξη κλειδί: ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η 29χρονη σοπράνο χτίζει την καριέρα της εντός και εκτός συνόρων και αισιοδοξεί για το μέλλον της λυρικής τέχνης στην Ελλάδα.

Του **Οδυσσέα Ιωάννου** - Φωτογραφίες: **Κατερίνα Καμπίτη**

ΕΙΡΗΝΗ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ «Ε, όχι και να τραγουδήσω όπερα με τζιν!»

Εννήθηκε στην Αθήνα. Πήρε δίπλωμα μονωδίας από το Ωδείο Atheneum με καθηγήτρια τη Μαρίνα Κριλοβιτς. Κέρδισε το β' βραβείο στον Διεθνή Διαγωνισμό «Maria Callas Grand Prix» στην Αθήνα, το α' βραβείο στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό «Debut 2004» της Γερμανίας καθώς και το βραβείο «Pro Europa» του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Πολιτισμού. Είναι υπότροφος του Συλλόγου Υποτροφιών Μαρία Κάλλας. Την περίοδο 2003-2005 υπήρξε μέλος του Διεθνούς Εργαστηρίου Όπερας της Ζυρίχης. Ρεσιτάλ και εμφανίσεις στην Εθνική Λυρική Σκηνή, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Στην κουβέντα μας πήρα το ρόλο ενός αμήτητου ακροατή της όπερας, προσπαθώντας να την προσεγγίσω όπως θα την προσέγγιζε κάποιος άγνωστος μόλις του συστηνόταν «με λένε Ειρήνη Κυριακίδου και είμαι σοπράνο». Παιδί της ηλικίας της χωρίς αποστάσεις και επιτήδευση, και -το σημαντικότερο- δίχως παράπονα και πικρίες που συνήθως διακρίνεις σε ανθρώπους που εργάζονται σκληρά και με πάθος σ' έναν τομέα της τέχνης που δεν έχει τα πλούσια αντισταθμιστικά οφέλη άλλων, μαζικότερων μορφών.

52 Κ

Η φράση «μια σοπράνο στην Αθήνα» μου θυμίζει το τραγούδι του Sting «Englishman in New York». Τι κάνει μια σοπράνο σε μια χώρα χωρίς παράδοση στην όπερα;

Αλήθεια είναι αυτό, αλλά ποτέ μου δεν το κυνήγησα. Προέρχομαι από μια οικογένεια για την οποία τα κλασικά ακούσματα ήταν πολύ οικεία. Ο πατέρας μου (σ.σ. ο συγγραφέας Αχιλλέας Κυριακίδης) λατρεύει την κλασική μουσική -ο πατέρας του ήταν βαρύτονος- και με μύησε από μικρή. Παρ' όλα αυτά, ποτέ μου δεν ονειρεύτηκα να γίνω ερμηνεύτρια αυτού του ρεπερτορίου. Αρχισα πιάνο και κάποια στιγμή αισθάνθηκα πως μπορούσα να τραγουδήσω. Τραγουδούσα στην παρέα όλα τα ποπχίτσια της εφηβείας μου αλλά και τραγούδια του Χατζιδάκι. Ξεκίνησα μαθήματα με στόχο να γίνω μια δεύτερη Πασπαλά, μέχρι που η καθηγήτριά μου μου έδωσε την πρώτη μου άρια. Εκεί άρχισαν όλα. **Η Αθήνα είναι μια πόλη που δεν μπορεί να σου προσφέρει σχεδόν καμία τυχαία επαφή με τη μουσική που αγαπάς. Δεν πρόκειται να μπεις σε κάποιο δημόσιο χώρο και να πέσεις πάνω της...**

Σωστά. Δεν με προβλημάτισε όμως ούτε μία στιγμή το ότι ζω σε μια χώρα χωρίς παράδοση και υποδομές, στην οποία δεν θα μπορούσα να καλλιεργήσω τις ικανότητές μου, ►

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο : Κ

Ημερομηνία: Κυριακή, 08-03-2009

Σελίδα: 52,53,54,55 (2 από 4)

Μέγεθος: 2014 cm²

Μέση κυκλοφορία: 139110

Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000

Λέξη κλειδί: ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο : Κ
 Ημερομηνία: Κυριακή, 08-03-2009
 Σελίδα: 52,53,54,55 (3 από 4)
 Μέγεθος: 2014 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 139110
 Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000
 Λέξη κλειδί: ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

όπως θα μπορούσα στην Ιταλία, τη Γερμανία ή κάπου αλλού. Αυτό το ένιωσα μόνο όταν επέστρεψα από τη Ζυρίχη, όπου έμεινα δύο χρόνια με υποτροφία. Ήμουν στην καρδιά της μουσικής που αγαπούσα. Κάθε μέρα στον πίνακα ανακοινώσεων διαβάζαμε για δεκάδες οντισιόν, για νέες παραστάσεις, καινούργιες όπερες, θέατρο... Γύρισα και όλα αυτά χάθηκαν.

Δεν υπάρχουν «αντιστοιχίες» κλασικής μουσικής στο τοπίο και στην καθημερινή ζωή της Αθήνας.

Όχι, όμως θεωρώ πως γίνονται βήματα. Ακόμη και οι ηχογραφήσεις που μοιράζονται από τις εφημερίδες -αρκετές είναι πραγματικά εξαιρετικές- βοηθούν σ' αυτή την κατεύθυνση. **Η Ελλάδα δεν έχει παράδοση στην όπερα. Μήπως γιατί απλώς ποτέ δεν τη χρειαστήκαμε, είχαμε άλλες μουσικές, πιο δικές μας;**

Δεν έχεις άδικο. Οι Έλληνες εκφραζόμαστε διαφορετικά, η όπερα μάλλον περιορίζει τις εκφραστικές μας ανάγκες.

Το γεγονός ότι όλοι οι ρόλοι που ονειρεύσαι να ερμηνεύσεις είναι γραμμένοι πριν από τουλάχιστον εκατό χρόνια σημαίνει πως ως είδος έχει πρόβλημα ανανέωσης εκφραστικών μέσων;

Η μεγάλη τέχνη είναι για όλες τις εποχές.

Σαν να διαβάζουμε μονίμως Ντοστογιέφσκι;

Όχι. Οι «Γάμοι του Φίγκαρο» του Μότσαρτ, ανάλογα με τον σκηνοθέτη, αναπνέουν διαφορετικά, προσαρμόζουν ερεθίσματα από την εκάστοτε εποχή που ανεβαίνουν.

Σαν το αρχαίο δράμα;

Ακριβώς. Θα σου δώσω ένα παράδειγμα. Το καστ της «Μποέμ», που ανεβάσαμε πέρυσι, ήταν διπλό λόγω των καθημερινών παραστάσεων. Ο σκηνοθέτης έκανε κάτι που δεν το συναντάμε συχνά. Ανάλογα με την προσωπικότητα του κάθε σολίστ έπλασε διαφορετικούς χαρακτήρες πάνω στους ίδιους ρόλους. Δεν έχει σημασία αν υπάρχει μια παρτιτούρα την οποία ακολουθείς πιστά, υπάρχει μεγάλο πεδίο ελευθερίας να πλάσεις χαρακτήρες, να αποκτήσει άλλη διάσταση ακόμη και η ίδια η μουσική. Και τότε γίνεται σύγχρονη και αποκτά τις αντιστοιχίες με τη ζωή μας σήμερα.

Είλικρινά, είναι η όπερα η αγαπημένη σου μουσική ή τα ταλέντα σου σε οδήγησαν εκεί;

Τα ταλέντα μου με οδήγησαν εκεί, χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν την αγαπώ. Αλλά θα ακούσω και ποπ και τζαζ, αγαπώ πολύ την Ελευθερία Αρβανιτάκη...

Θα δεχόσουν να τραγουδήσεις και ένα δίσκο με καινούργια ελληνικά τραγούδια;

Φυσικά, αν αισθανόμουν πως με εξέφραζε. Αν με ρωτούσες το ίδιο κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων των σπουδών μου, θα σου απαντούσα αρνητικά, γιατί είναι τόσες οι απαιτήσεις της μελέτης που δεν έχεις περιθώριο να σκορπιστείς. Χρειάζεται πειθαρχία και αφοσίωση. Τώρα όμως θα το συζητούσα και για έναν επιπλέον λόγο: να τραγουδήσω στη γλώσσα μου.

Σου λείπει αυτό;

Πάρα πολύ. Ήταν ένας από τους λόγους που αισθάνθηκα υπέροχα όταν τραγούδησα στο Μέγαρο τραγούδια του Μάνου Χατζιδάκι.

Οποτε έχω δει φωτογραφίες σου στον Τύπο, εί-

σαι ντυμένη με μαύρα φορέματα. Θα τραγουδούσες όπερα με τζιν;

Όχι, ποτέ!

Αυτό σου το υποβάλλει ο χώρος ή το ρεπερτόριο;

Το ρεπερτόριο. Δεν μπορώ να υποδυθώ μια γυναίκα φορώντας τζιν. Θεωρώ πως σε όλες τις εποχές η γυναίκα πρέπει να είναι γυναίκα, και αυτό που τη χαρακτηρίζει δεν είναι το παντελόνι, αλλά το φόρεμα. Όταν λοιπόν υποδύομαι μια γυναίκα, θέλω να βγάλω όλη τη θηλυκότητα, όλη την ατμόσφαιρα της γυναίκας.

Δηλαδή, στην καθημερινότητά σου, όταν φοράς τζιν και t-shirt, δεν αισθάνεσαι γυναίκα;

Αισθάνομαι απλώς πιο σπορ ντυμένη. Δεν μπορώ όμως να τραγουδήσω σε ένα κονσέρτο με σπορ διάθεση.

Ούτε Χατζιδάκι θα τραγουδούσες με παντελόνι;

Ούτε Χατζιδάκι.

Στις προσωπικές σου σχέσεις έχεις αισθανθεί κάποια αμηχανία όταν συστήνεσαι ως σοπράνο;

Μάλλον έναν χαριτωμένο χλευασμό... Παλαιότερα, όταν με ρωτούσαν τι κάνω, απαντού-

«Παλαιότερα, όταν με ρωτούσαν τι κάνω, απαντούσα πως ασχολούμαι με το τραγούδι, και μου ζητούσαν να τους κλείσω τραπέζι κοντά στην πίστα! Μετά, που γινόμουν πιο συγκεκριμένη, μου έλεγαν: “Όπερα; Για ρίξε μας μια κορώνα!”»

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο : Κ

Ημερομηνία: Κυριακή, 08-03-2009

Σελίδα: 52,53,54,55 (4 από 4)

Μέγεθος: 2014 cm²

Μέση κυκλοφορία: 139110

Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000

Λέξη κλειδί: ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

σα πως ασχολούμαι με το τραγούδι, και μου ζητούσαν να τους κλείσω τραπέζι κοντά στην πίστα! Μετά, που γινόμουν πιο συγκεκριμένη, μου έλεγαν: «Όπερα; Για ρίξε μας μια κορώνα!». Αλλά όλα αυτά τα βρίσκω πολύ χαριτωμένα, δεν με ενοχλούν καθόλου. Δεν χρειάζομαι ούτε ειδική συμπεριφορά ούτε ειδικούς κώδικες προσέγγισης, δεν κάνω κάτι που αξίζει το θαυμασμό.

Είσαι 29 χρόνων. Χεις ζηλέψει την αναγνωρισιμότητα που έχουν κάποιες συνομήλικές σου τραγουδίστριες που κινούνται στο χώρο του πιο μαζικού τραγουδιού;

Όχι, ποτέ. Αυτό που εισπράττω από μια γεμάτη αίθουσα δεν μπορούν να το αντισταθμίσουν μερικές συνεντεύξεις ή τηλεοπτικές παρουσίες. Η ματαιοδοξία μου αρχίζει και τελειώνει πάνω στη σκηνή.

Αισθάνεσαι μειονότητα, όσον αφορά τη μουσική που αγαπάς;

Κάποιες φορές αισθάνομαι άβολα, αλλά βλέποντας από μέσα τις προσπάθειες, το επίπεδο και την αγάπη των ανθρώπων που δουλεύουν γι' αυτήν τη μουσική, παίρνω απίστευτο κουράγιο. Επίσης, βλέπω να φτιάχνονται καινούργιοι χώροι στο Μέγαρο και να ανεβαίνουν πολύ σημαντικές παραστάσεις, να ετοιμάζεται η Όπερα στο Φάληρο, που θα ολοκληρωθεί το 2015, να πληθαίνουν οι ευκαιρίες...

Κατανοώ απόλυτα τη λαχτάρα να φτιαχτούν χώροι που να στεγάζουν αυτό που αγαπάτε και υπηρετείτε, σχεδόν με αυταπάρηση. Αν υποθέσουμε πως οι τοποθεσίες που επιλέγονται γι' αυτούς τους χώρους επιβαρύνουν οικιστικά και οικολογικά κάποιες περιοχές, αυτό σας αφορά;

Λυπάμαι, αλλά δεν μπορώ να το δω έτσι. Εξάλλου, τέτοιοι χώροι ευαισθητοποιούν μέσω της τέχνης τους ανθρώπους για μια σειρά από ζητήματα, μεταξύ των οποίων και η οικολογία.

Ναι, αλλά χρησιμοποιώντας εκτάσεις με τρόπο που καταστρέφει περιβάλλον και ελεύθερους χώρους;

Η απάντησή μου είναι η ίδια. Δεν θα με απασχολούσε. Κατανοώ απόλυτα το μεγάλο έλλειμμα οικολογικής και οικιστικής ευαισθησίας και πρακτικής που αντιμετωπίζουμε ως χώρα, αλλά δεν θεωρώ πως στη δημιουργία ενός χώρου-κοσμήματος για τον πολιτισμό, πρέπει να εξαντλήσουμε όλη μας την ευαισθησία. Τα μεγάλα εγκλήματα γίνονται αλλού και από άλλους.

Ποιο είναι το επίπεδο των Ελλήνων ερμηνευτών στο κλασικό τραγούδι; Πού υπάρχει καλύτερο υλικό και πού έχουμε πρόβλημα; Για παράδειγμα, στο ελληνικό τραγούδι, στις γυναικείες φωνές, τα τελευταία χρόνια έχουμε έλλειψη στις κοντράλτο φωνές.

Το ίδιο ισχύει και στην όπερα. Το πρόβλημα το έχουμε στις χαμηλές φωνές, και φυσικά και στις γυναικείες κοντράλτο. Μάλλον έχει να κάνει με τη φυσιολογία της γυναίκας, είναι πιο συνηθισμένες οι ψηλές νότες και χροιές. Όμως, το γενικό επίπεδο στην Ελλάδα είναι πολύ υψηλό. Υπάρχει ταλέντο, μεράκι και αγάπη.

Χρειάζονται ειδικές γνώσεις για να προσεγγίσει κάποιος την όπερα;

Θέλει άνοιγμα ψυχής και αυτιών, αυτό μόνο. Δεν είναι μουσική για ειδικό κοινό, έχει αμεσότητα, δύναμη αλλά και λαϊκότητα που μπορεί πολύ εύκολα να κοινωνηθεί. Δεν χρειάζεται «φοβισμένους» ακροατές η όπερα, αλλά ανθρώπους ανοιχτούς στην αλήθεια και την τέχνη της. ■

Info Επόμενοι ρόλοι της: Κρομπίλ («Θαΐς» στο Μέγαρο Μουσικής), Κερίντο («Ντεμοφόντε», στο Φεστιβάλ της Ραβέννα και στην Όπερα του Παρισιού).